

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federated Press).

Preiskava razmer med rudarji v Somerset Countyju, Pennsylvania, katero vodi odbor newyorškega župana Hylana, je odkrila, da so otroci izprti rudarjevi boji in njih nogo so polne rau valed hoje po kamnitem in peščenem slomu hriba, na katerem se nahajajo šotori. Kljub mrazu so otroci brez čevljev in nogavic. Odbor je posetil nasebine Scaplevil, Windber in Seanor in našel 8000 rudarjev z družinami v nepopolno starih razmerah. Stavka, oziroma izpor traja že osmi mesec. Devet družin stanuje v dveh kur-nikih v Seanoru; druge družine so v šotorih. Otroci ne morejo hoditi v šole, ker nimajo obleke in čevljev. Newbaker, glavni delovodja Berwind-White Coal Co., je zavrgel vabilo odbora k javni zasli-bi; odgovoril je, da po pravilih družbe ne more izpovedati ničesar.

Rudarji zapuščajo Butte. Butte v Montani je bilo eno največjih rudarskih mest na svetu, toda da nes ni več. Butte ima stavko ka-krine še ne pozna zgodovina mo-dernih industrij. To ni stavka rudarjev v Buttu, marveč stavka vseh rudarjev v Ameriki proti mestu in njega gospodarju Ana-conda Copper kompaniji. Rudarji nehoje delati v Buttu. Ko so kom-panijaki gardisti pred dvema leto-ma ubili tri stavarke in ranili 14, so prisiljali mestu smrtni udarec. Buttkid rudarji so se v velikem številu razšli drugam in drugi nehoje iti tja, ker ne mara-jo, da bi jih gardisti pobijali ka-kor pse na cesti. Tako je prišlo z nekoč cvetočo rudarsko naselbino Butte.

Organizator rudarske unije George Barrett v Marlintonu, W. Va., je bil obsojen na šest let ječe na obtožbo, da je hotel pre-makniti strojno, ki je last Willis Branch Coal kompanije. Barrett je vložil priziv.

Stavka namučencev v železni-ških delavnicah v Brainerdu, Minn., še traja. Železniška družba zahteva, da se odstavi mestni žu-pan Little, ki noče podvojiti poli-cijske sile in potrojiti števila deputiserifov v zaščito skebov. Zupan pravi, da se stavarji mi-rno obnašajo in da ni njegova krivda, če družba ne more dobiti dovolj stavkokazov.

Gibanje farmarjev. Zadnje čase se je ustanovilo več povih krajev-nih podružnic radikalne farmar-ske organizacije Western Pro-gressive Farmers v državi Wash-ington.

Zopet delavska banka. Unije železničarjev v Minneapolisu odpro 1. decembra svojo banko s glav-nico \$200,000.

Stavka železniških delavcev v Vancouverju, B. C., Kanada, se nadaljuje. Železniška družba Great Northern je najela veliko število skebov, toda pokvarjenih vozov in lokomotiv je kljub temu vedno več.

vojaško službo in je nadomestiti s prostovoljno ljudsko armado, to je s fašisti.

JUNASKE OBRAMBNE BOJ RU-DARJEV V ZAPADNI VIR-GINIJ ODOLENI.

Williamson, W. Va. — Dva leti je trajala stavka v okraju Williamsou in stavka je zdaj odo-ležena. R. B. White, mednarodni organizator, poroča, da sta proti-delavska taktika državne vlade in dolgotrajni vojni sed povzročila tak položaj, da ne bo uspeha, ako se stavka tudi nadaljuje. Zatega-delj je bolje, da se odloži na ugod-nejši čas. V okraju Williamson, Mingo in Logan je prišlo do krva-vih spopadov med organiziranimi rudarji in deputijskimi kerfi, ki so jih plačevali premogovniške kompanije. V tem času so kompa-nijski pobojniki umorili policijskega načelnika Sid Hatfielda, ki je bil za pravico in proti krivici. Morilec niso bili kaznovani. V av-gustu in septembru 1921 je prišlo do večjega spopada med rudarji, deputijskimi kerfi in kompanijskimi pobojniki, ki so izvali ra-buko. Rudarji so bili sodnijskim potom iztirani iz kompanijskih hiš in so prebivali s svojimi dru-žinami v šotorih. Parkrat so stre-ljali kompanijski pobojniki na te šotoričarje v temni noči, pa tudi po-dnevno. To so dogodki, ki so se odigrali v tej stavki.

Kompanije so nabirale stavko-kaze povsed, kjerkoli so jih do-bile. Stavkajoči rudarji so bili ve-dinoma domačini. Njih očetje, dedje in pradedje so lastovali te griče v Zapadni Virginiji, v kate-rih zdaj gospodarijo bogate pre-mogovniške kompanije. Kupile so ta izredno bogata premogovišča za skledo ječe.

Posledice te stavke se zrcalijo v obtožbi mnogih rudarjev zaradi izdaja. Obravnave so se vršile v Charles Townu. Nekateri rudarji so bili spoznani nekrivim, drugi pa krivim.

Na teritorijih, ki so lastnina premogovniških kompanij, so uve-dene prave fevdne razmere. Kom-panije izvajajo vso oblast, rudarji se imajo pokoriti.

VERSKA VOJNA V RACHU.

Rachua, W. Va. — Verska vojna, ki je prišla pred enim letom v tukajšnji največji katoliški fari, še ni končana. Boj je prišel, ko sta Dennis Fitzgerald in John Olle točila župnika John B. Piet-terja zaradi faljenja časti. Sodi-šče je njima priznalo \$16,000 od-škodnine, a ta odškodnina je bi-la kasneje snižana na \$2,200.

V taku tege boja je bilo pet bogatih katoliških racinskih me-ščanov izobčenih iz cerkve. Ta čin je le še bolj podkurlj versko vojno. Zda je bila sopot odposla-na resolucija nadškofu Messmer-ju, katero je podpisalo okoli dve sto farmor fare sv. Rozalije in v kateri zahtevajo, da nadškof od-pokliče župnika Pietterja.

BOG JE BIL V STRELJSKIH JARKIH...

Chicago, Ill. — (Fed. Press.) — Rev. Christian F. Reiser iz New Yorka je zadnje dni na konferen-ci za cerkveno publikistiko pripove-doval, kaj je vse delal, da je dobil vernike za svojo cerkev. Najemal je godbo, ki je razgrajala po uli-cah, pošiljal se je oglasov v kineo-gledališča, prirejal je shode itd. vse v slavo in čast božjo. "Nasi fantje, vzgojeni v cerkvi," je de-jal rev. Reiser, "so našli Boga v streljskih jarkih in zato so tako imenitno naklestili Hune, da se danes ne vede (Huni namreč), da so bili tepeni!"

SVETOST VOLILNE PRAVICE.

New York, N. Y. — (Federated Press.) — Drštvo za napredek samorskega ljudstva je prejelo priporočilo iz Muskogeja v Okla-horadniki nohoje vpisovati samor-skih volilcev z namenom, da oro-pajo samoro volilne pravice in umanjšajo število samorskih gla-sov.

Wells v velikem boju.

London, 3. nov. — H. G. Wells, svetovno znani pisatelj in zgodovinar, je kandidat Labor party za poslance londonske univerze v parlamentu. Wells je izdal listek, v katerem piše, da je Delavska stranka edina stranka, ki ima konstruktivni program. Daje pravi, da mora država izdati več denarja za šole in manj za arma-do in mornarico. Liga narodov je brez pomena, dokler ne uključe vse države na svetu.

ROPARSKI NAPAD NA VLAK.

Dva bandita ubita.

Memphis, Tenn. — Vlak, ki vo-zi med St. Louisom in San Fran-cisco in v kaputi St. Louis ob 8:05 zvečer, je bil oropan blizo Wittenburga, Mo., zgodaj jutraj. Železniško osebo je ustrelilo dva bandita, drugi so pa utekli s ple-nom.

Poštni uradniki so bili posvar-jeni pred nekaj dnevi, da naj pa-ziijo, ker se pripravi roparski napad na vlak. Za varstvo pošte so bili odrejeni posebni stražniki.

Ko so toljovaji ustavili vlak, so stražniki takoj odprli ogenj na bandite, ki so odgovarjali s stre-li. Železniški uradniki izjavljajo, da med železničarji ni bilo ran-jencev.

Banditov je bilo šest in imeli so maske na obrazih.

Po tukajšnjih policijskih vesteh so izdelali roparski napad ban-ditov v Memphisu, ki bi se imel iz-vršiti že pred nekaj dnevi v se-vernem Arkansasu. Roparji so opazili, da je straža pomnožena, zaradi tega so se odločili, da izve-dejo rop v Missouriju.

ZAMENJAL JE ŽENO ZA AVTOMOBIL.

Oswego, N. Y. — Fred R. Wood-ruff je pred malo več kot enim letom zamenjal svojo ženo za av-tomobil. Stvar je prišla zdaj na dan, ko se je Grover Coant prito-žil na sodišču, da Woodruff ni držal pogodbe. Coant je namreč dal avtomobil za Woodruffovo ženo. Naredila sta pravo trgovsko pogodbo črno na belem, toda že-na je kmalu po transakciji po-begnila od Coanta in oha ne veta, kje je.

VERSTE STAVKARJEV NA O. & E. I. ŽELEZNICI SO TRDNE.

Villa Grove, Ill. — Stavkarji v delavnicah Chicago & Eastern železnice so ostale trdne. Stavkar-ji so podvrženi raznim likanam. Kajiti stavkarji, ki se prikažejo na stavkovno stražo, so obtoženi, da so prelomili Daughertyjevo prepoved. Obtoženi stavkarji mo-rajo na sodišču v East St. Louis ali Cairo. Voziti se morajo na svo-je stroške, na kar so kaznovani na \$25 do petdeset dolarjev denarne globe.

Neki stavkokaz je bil obsojen na lokalnem sodišču na pet in dvaj-set dolarjev denarne globe, ker je nosil skrito orožje.

"DAN — NEPOZABI ME."

Chicago, Ill. — Tako imenu-jejo dan v Chicagu, na katerega vsako leto pobirajo prosto-voljne prispevke za pohabljenе vo-jake iz zadnje svetovne vojne. Vojaki, ki vprašajo za podporo, se morajo izkazati, da so bili ran-jeni ali da so postali nezmožni za delo v službi in pri izvrševa-nju dolžnosti. Organizacija nima plašanih odbornikov in prosto-voljni prispevki se vsprabijo iz-ključno za podporo pohabljenih vojakov.

Velike slavnosti v Carigradu valed odprave sultana.

Carigrad, 3. nov. — Odlok veli-ke skupštine v Angori, ki je od-pravila sultanat in postavila sebe za najvišjo suvereno oblast turškega ljudstva, je bil v Carigradu naznanjen ljudstvu s 101 strelom iz topa. Nato so vojaki in civilisti praznovali velik dogodek s god-bami in sprejeli, v katerih so nosili plamenice.

Turški listi v Carigradu so pri-neli vest iz Angore z naslovi sle-deče vsebine: "Otomansko cesar-stvo je padlo". — Na njegovo me-sto je stopila narodna turška armada. — Sultanat je odprav-ljen".

Sklep skupštine pomeni, da je dinastija Osmanov izgubila vse dedne pravice do turškega prestola in suverena oblast je zdaj v rokah skupštine. To je toliko kot republika. Na drugi strani odbrli osmanska dinastija kalifat, to je najvišje vodstvo mohamedanske cerkve. Sultan torej ostane samo še kalif ali vrhovni duhovni ovdja mohamedancev, ne bo pa več nji-hov posvetni vladar.

Demonstracije brezposelnih delav-cov na Japonščini.

Honolulu, Havaj, 3. nov. — Iz Tokija javljajo, da je 30,000 ja-ponskih delavcev pripravljenih za demonstracije prihodnji terek, na dan petletnice ruske revolucije. Program določa gladovno stavko in sprejod z banderi, na katerih bodo naslikani kostenjaki in krzate.

FOROTA JE SPOZNALA VOLI-VA KRIVIM.

Sodnik ga je pa oprostil.

Waukegan, Ill. — Porotniki so spoznali krivim Willbourn Glenn Voliva, naslednika "apostola" John Alexander Davieja v Zion Cityju, da je obrekoval Thomas H. Nelsona, župnika neke neod-vlsne cerkve v Zion Cityju. Širil je namreč letake, v katerih mu je dajal razne priške. Porota se je posvetovala tri ure in je sa-mo dvakrat glasovala. Sodnik je razveljavil porotniški pravorek.

Zvečer je bila razsvetljava v Zion Cityju in avirele so godbe. Meščani v Waukeganu pa niso bi-li zadovoljni s izidom porotne ob-ravnave. Voliva je tudi politični gospodar v Zion Cityju. Kakor on reče, tako glasujejo njegove ovdice.

Delavci nasadovali pri obinskih volitvah v Angliji.

London, 1. nov. — Pri splošnih obinskih volitvah, ki so se vršile v aredo, je Labor party izgubila mnogo obinskih odborov, dobila pa je nove v krajih, kjer jih prej ni imela. V občinah na delu je bilo imed 574 delavskih kandi-datov izvoljenih 215. V Londonu je imela stranka doslej 573 obin-skih odbornikov, odalej jih bo imela 253. Obdržala je štiri lon-donske obdine, dočim jih je prej imela davnajst.

Delovski voditelji pravijo, da rezultat obinskih volitev ni še nobeno merilo za rezultat parla-mentarnih volitev, ki se vrše 15. novembra.

De Valera podlje protest papežu.

Dublin, 3. nov. — Glasilo repu-bličanov "Republican Bulletin" je objavilo resolucijo, katero so spre-jeli republikanski poslanci v irski zbornici, ki pa zborujejo ločeno. Resolucija poziva De Valero, predsednika irske republike, da naj naslovi na Vatikan emfatični protest proti stališču hierarhije na

NAZNANILO IN PRIPORO-ČILO.

Naročnikom in članom E. M. P. J.

V državi Illinois bode obiskal naš narodnik in druge rojake brat John Fabljan.

V državi Pennsylvania sta na potovanju br. J. Kokelj in Anton Osepek.

V državi Ohio br. Anton Janko-vich in A. Ogrieh.

In vseh zapadnih državah po-tuje br. Fr. Richter.

Vsi ti so pooblašeni nabirati NOVE naročnike in kolektati na-ročnino od starih naročnikov, ter izdajati zato potrebna potrdila.

Rojakom in članom jih toplo priporočamo in želimo, da so jim kolikor mogoče naklonjeni.

Za "Prosveto"

Filip Godina, upravitelj.

BOŽIČ SE BLIŽA!

Kakor druga leta bodete go-tovo tudi letos poslali svojem primerno denarno darilo na božič.

Naša banka pošilja denar v stari kraj hitro, zanesljivo in po niski ceni. Poleg tega je letos storila še posebno odred-bu, da bodo božične darilne polijstvo točno dostavljene.

Prejemniki doba darja na svoji domači pošti brez vsake-ga odbita.

Ako pa ste namenjeni pote-vati na božič v stari kraj, ta-daj se poslužite naše banke, ako hočete biti točno postre-ženi.

Za nadaljna poiznanja se obr-nite na

SLOVENSKO BANKO

Zaključek & Celark,
70 — 9th Ave., New York, N.Y.

Za izbanje piva doma

Imamo v zalogi slad, kmeti, sladkor in vse druge potrebščine. Poslužite se po potrebi, da je doma pri vas, kuhani volno in najboljši in naj-cenejši. Dobili je tudi širše sorto, steklene in raznih loncev, itd.

Ni vam dostavimo naročilo po po-šti, točno v vse kraje.

Oreocetion, sladkorjem in v pro-dajalno izločimo doma primerno po-pust pri voljni naročilu. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,
6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

Slovenska Narodna

Podporna Jednosta

Ustanovljena 8. aprila 1904.

GLAVNI STAN: 2627-28 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:
UPRAVNI ODESEK:
Predsednik Vincent Calabar, podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 22, Johnston, Pa.; gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Blue North, gl. blagajnik John Vozick, urednik glasila Jole Zavrtalnik, upravitelj glasila Filip Godina.
POSOTNI ODESEK:
John Underwood, predsednik, 497 W. May St., Springfield, Ill.; Martin Balaban, Box 278, Bathing, Ohio; Fred A. Vider, Box 673, Ely, Minn.; John Tondoli, Box 151, Lawrence, Pa.; John Gorich, 414 W. May St., Springfield, Ill.
BOLNIŠKI ODESEK:
OSREDNJE OKROŽJE: Blue North, predsednik, 2627-28 E. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
VZHODNO OKROŽJE: John Graceli, 14821 Pepper Ave., Cleveland, O.
ZAPADNO OKROŽJE: Anton Silar, Box 104, Grass, Kans.; en jugoslov. Max Mure, Box 106, Buhl, Minn.; en slovenskop. Mike Sagar, 5423 S. Winchester St., Murray, Utah.

Nadporni odbor:
Frank Zalta, predsednik, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Frank Sedmak, 6800 Proctor Ave., Cleveland, O.; William Sitter, 8905 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
Zdržitveni odbor:
Predsednik: Frank Alad, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
John Oram, 2529 W. 26th St., Chicago, Ill.
Joe Shih, 1181 E. 52nd St., Cleveland, Ohio.
VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kere, 6208 St. Clair Ave., Cleveland, O.
POSOTI — Korespondenca s gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se voli takole:
VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsedalstva se naslovijo Predsedalstvu E. M. P. J., 2627-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
VSE RAZDELE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniške taj-nitve E. M. P. J., 2627-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se pošiljajo gl. izvrševalnega odbora in jednote volijo se naslovijo: Tajništvo E. M. P. J., 2627-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
VSE RAZDELE V ZVEZI S BLAGAJNISKIMI POSLI se pošiljajo na nadst.: Blagajništvo E. M. P. J., 2627-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Vse pošiljke glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Sedmak, predsednik nadpornega odbora, tigar naslov je zgoraj.
Vsi posilji na gl. posotni odbor se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 497 W. May St., Springfield, Ill.
Vsi dopisi in drugi spis, namenjeni, oglaš, naročila in sploh vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2627-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Irakem, ki se je postavila na stran vlade svobodne države. Poslanei zahtevajo, da naj papež pove svo-je mnenje, dali ima cerkev pravo močati se v civilno vojno na Irakem.

ALI STE STARI 40 LET?
Če ste stari, imate priliko še nekaj let, da se poslužite angloslov. vasj tolike, da razumete posode in angloslov. Angloslov-slovenski besednjak vam bo alniti, leta in leta. Cena \$5.00, naroči-te ga pri:

Dr. T. J. KERN,
6802 St. Clair ave., Cleveland, Ohio.

Rayne tam lahko tudi naročite drugo skrbno Ivan Sormanovih posol. — Cena \$1.50. — Če najte želite vs. \$5.00 v pošiljavo vred.

Bratje in sestre tajniki, ne-dvomno je marsikateremu naroč-niku potekla naročnina za list Prosveta in bi jo še plačal ako bi ga obiskali in nato opomnili. Go-tovo je še marsikateri rojak v vaši naselbini, ki bi si naročil list Prosveto, ako bi ga k temu nago-vorili, ker je list vada lastnina vs-torej nadejamo, da bodete storili kolikor največ mogoče, da se list razširi med rojaki izrom Zdrul-nih držav.

FILIP GODINA, upravitelj.

Delavci brez delavskega žaco-plja je kakor vojak brez puške.

BANCNI ZAVOD EMIL KISS,
133 Second Avenue
New York City.

Veliki izlet za Božič v Jugoslavijo pod vodstvom gospoda
ALEXANDRA LEFKO, upravitelja banč-nega zavoda Emil Kiss z ekaprenim par-nikom

BERENGARIA
veličast 55,022 ton

Parnik odpluje iz New Yorka 12. decem-bra, vožnja do Cherbourga 6 dni, od Cher-bourga do Zagreba 2 dni vsaga 8 dni. Iz Cherbourga gre posebni vlak do Zagreba. Ugodnosti v privatnih sobah. Cena do Za-greba je \$110.85 in \$5.00 vojni davek.

Plašite takoj, da ne zamudite!

BANCNI ZAVOD EMIL KISS,
133 Second Avenue
New York City.

VAŠ PODPIS

BO imel take vrednost, kakršno mu boste s svojimi prizadevanji sami ustvarili. Vrednost odvisi največ od valoga prizadevanja sistematično hraniti.

VI ste opravičeni tudi nekaj imeti od valoga dela, zato se odločite sedaj izplačevati sebi določeno svoto iz va-šega tedenskega zaslužka in jo vla-gajte v to banko.

SKLENITE hraniti in vred-nost valoga pad-pisa bo naraščala sorazmerno z vašimi prizadevanji.

POSILJAMO denar v stare domovine po davčni ceni. PRODAJAMO likarje na potovanje v stare do-movine in nazaj, za vso Italijo.

KASPAR STATE BANK
Blue Island Ave., vogel 19. ceste, Chicago, Ill.
Največja Slovenska državna banka v Zdržitvenih državah
Kapital in prihranki \$1,000,000.00

LEPA VIDA

ROMAN

Jasip Jurčič.

Trinajsto poglavje.

Dve leti po tem je sedel zimskega večera župnik Samorod za mizico, primaknjeno h gorki pečici, izpil zadnji požirek iz pred seboj stoječe čaše, nateknil velike naočnike pod visoko čelo in sivekale rdeče lase, da bi bral iz velike knjige italijanske kratkečasne stvari, ki bi samotarju nadomestile večerno družbo. Njegov kaplan je bil z doma za več dni, razen njega pa ni bilo žive duše, a komur bi se bil rad razgovarjal; zakaj stare svoje gospodinje Polone je bil ves dan že sit, stala je vsak hip za njim vprašujoč in pripovedujoč. V takih prilikah mu je bila knjiga ljuba tovarišica in edina tolažnica ter odganjalca dolgega časa. Gorka peč mu je prijetno grela hrbet, osopatane noge pa je bil starec prešerno po mehkem poleg stoječem drugem stolu razpoložil kakor mož, ki ve in zna, kako človek pripravno živi in si zna pomagati.

Zunaj je sneg na okna naletaval, da se je silalo, kakor lahko švenketanje na šipe, slasti kadar ga je burja z večjo silo nametavala. Veter je zapiskaval zdaj pa zdaj ob oknih, da se je silalo to stekanje narave, kakor bi od daleč, daleč tam iz gori žalostno tulili mladitji sive volknje.

"Ubogi ljudje, ki morajo zdaj sunaj biti," je mislil župnik in se stisnil ter nogo prelošil.

V tem hipu zavrela doli pri tleh znani njegov zvoneček pri velikih vratih in veliki pes v veži dvakrat zalaja.

"Ho, pa vendar ne bolnik! Ne, nocoj pa ni moglo nikamor hoditi, ne pojdem!" reče župnik, nejevoljen vsane s stola in se ob peči nasloni nejevoljen čakaje, da pride Polona povedat, kaj je.

Kmalu je bila tu, starka, huda, glama in nevljudna rekoč:

"Niš ni hoditi! Za božjo in Kriščovo rano! Paa človek pred prag ne bi pustil iz usmiljenja in srca, pa bi starega človeka gonil na daljni pot! Bog tega ne terja, Bog ve, da ne, do jutri bode še živel, če ne, naj se pa tako skesa, bolje, da ona umrje, kakor bi se gospod župnik prehladil in umrl, oh, ti moj Bog!"

"In kdo pa je?" vpraša župnik.

"Naj bode, kdor hoče, jaz ne pustim, da bi mi; posebno gori v to goro ne, saj se priti ne bode, pravim," se hudoje mogoča kuharica.

"A kam? Kdo je zvonil?"

"Saj se doli čaka, Smučiper je, ogliar z Goljvrha, tisti dolgi, črna, grdi."

"Smučiper! Ta nima ne žene, ne otrok, nikogar. On ne bode k bolniku klical, ima kaj drugega, kaj je rekel!"

"Ima, ima! Mislil si, naj ali nekovo mlado berčico previdet. Bog ve, kakšna sitna babnica je, in če je berčica, molit tako dan na dan, dejala bi, in ne bode tako brzi umrla," misli stara kuharica.

"Pokliči ga, naj pride sem," reče župnik. Smučiper ogliar z Goljvrha, ki je stopil v značno veličko župnikovo sobo, je princel na vsaki nogi veličkano obtovrjenega snega, tako da ga je moral župnik brzo pred duri zavrniti, kjer ga je kuharica očistila z metlo, očedila.

Ko je osupšen zopet smel v župnikovo sobo stopiti, potegne s svojo silno roko enkrat od kazalec blizu do komeleca pod nosom, hoče nekaj reči, pa ne ve kako.

"No, kaj bi rad tako kešno in ob tem vremenu!"

"I, grdo je, grdo, ali ko sem siroto videl in mislil, da jutra ne ukaša, jaz nisem mogel drugače; dejal sem, kaj bode pa tebi, kadar te začne smrt tipati in sem mislil, povem gospodu, kako je, naj store, kar hote, samo da ne poreče Bog: ti Smučiper, nisi vedel telesnih dobrih del, ali kako se jim pravi, saj gospod to bolje vedo, kakor jaz, ki le malo tako kaj peberem iz kriščanskega nauka, kadar nimam kope užganosti v nedeljo popoldne."

Po dolgem in širokam je potem s težavo povedal, presekokan z raznimi vprašanji, katera so zaradi jasnote stvari potrebna bila, da je danes ob mraku, ko je ravno sneg začel mestiti, na stezi, katera vodi od one severne strani, pri tem in tem kamegu našel bolno žensko napol mrtvo, na tleh, da bi bila umrla tam na mestu, kakor kakova podlaica v meji, ko bi njega ne bilo.

On jo je s seboj vzel, nisti jo je moral domov v svojo hišo; ker ni mogla prav nič na noge stopiti, ne na levo ne na desno, in vrat se ji je žibil, kakor posebli travulji. Le dobro, da ga ni mogel nihče videti, ker je bil že polmrak in ga srečal ni

nihče, samo vrana se je pojavila od smrečja doli do tleh lesnik in nazaj, ko je ono tujo žensko na rami domov nesel, kakor kakovega otroka. No, pripovedoval je, točka ni bila, ali vendar je precej sileka, navel bi še dve taki, za to mi ravno ni bilo, da bi dejal; ali sitno bi mu vendar bilo, ko bi ga bil kdo videl. Zdal pa v njegovi koči leži, sama za sebe govori, ne slisi nič, ne vidi dosti, kar umrla bode, in ker je Smučiper na samotni, ne bi rad, da bi brez Boga umrla pri njem, posebno ker se mu je blagoslovljena voda še vaa posušila, in ima ženska Bog ve kakove grehe na sebi, ne da bi ji ravno kaj očital, tega ne, ker če je Bog ne pozna bolj, kakor on, Smučiper, potem bosta težak obštev jemla, kadar umrje, in če umrje v njegovi koči, česar ne bi rad, ali vaa rad, da se prej z Bogom spravi, ker, da si on doslej duhov še ni videl, ne bi rad, da bi podlej nazaj hodila z onega sveta.

Po nadaljnjih vprašanjih je župnik zvedel, da je ta tuja ženska mislega lica, je upalega; da je drugače oblečena, kakor so v onem kraju ljudje, da se obleki pozna, da je bila nekdaž lepa in mehka. Med seboj govori take reči, katerih Smučiper ni razumel.

Torej jej bilo poleg moškega čutja poklene dolžnosti morda tudi nekoliko zvedavost pri dobroščenem gospodu odločilna, da je mirno ukazal kuharici, naj pošlje dečka po cerkovenika, naj mu pripravi plašč, kučmo, škornje, naj pokliče še hlapca, da pojde tudi z njim; ker je gaz slaba, naj malo utarico z vinom napolni, cerkoveniku pa v culo priloži malo boljsega kruha.

(Dalje prihodnjik.)

BABICA.

Obrisi iz življenja na kmetih.

Spisala češki

BOŽENA NEMCOVA.

Poslovenil

FRANCE CEGNAR.

(Dalj.)

Ali ni bilo še vse dobljeno. Viktorica je bila sicer vže po konci, hodila je tudi vže na dvor, ali vsakemu se je zdela vaa promenjena. Kar niš ni govorila in nihče ji ni bil več mari, oči so ji zatemnele. Kovačica pa je tolažila vse, to vže mine in ni se ji več zdelo potrebno, bdeti pri njej; sestra Marija je zopet z njo spala v spalnici, kakor popreje.

Prvo noč, ko sta bili deklici sami, sela je Marija k Viktorici na posteljo in vprašala jo z ljubeznjivo besedo — bila je jako dobra duša — zakaj je tako čudna in ali kaj pogreša Viktorica se je va njo ozrla, ali odgovorila ni nič.

Vidiš, Viktorica, jaz bi ti rada nekaj povedala, ali bojim se, da bodeš huda!"

Viktorica je odmajala z glavo in rekla: "Le povej, Marija!"

"Na večer, predno so vojaki odšli," začela je Marija; jedva je to izgovorila, popala jo je Viktorica za roko in naglo vprašala: "Vojaki so odšli? Kam?"

"Odšli so, kam — tega ne vem."

"Hvala Bogu!" vzdahne Viktorica in leže v posteljo.

"Poslušaj, Viktorica, pa ne jezi se na me; jaz vem, da nisi mogla trpeti črnega vojaka in da mi zameriš, da sem z njim govorila."

"Ti si z njim govorila?" naglo zopet vpraša Viktorica in vstane.

"I nu, kako pa sem mu mogla edreči, ker me je tako lepo prosil; ali kar ozrla se nisem vanj, bala sem se ga. On je večkrat hodil okoli hiše, jaz pa sem vselej utekla, dokler me ni na vrtu zatekel. Dajal mi je neke korene in prosil, da bi jih tebi kuhala, da ti pomorejo; jaz pa sem mu rekla, da nič od njega ne vzamem, bala sem se, da ti ne dá cepetca. Ko pa nisem nikakor hotela vzeti korena, rekel je: "Toda mi stori vsaj to dobroto: in poroči Viktorici, da odidem, pa nikdar ne pozabim tega, kar sem obečal; naj tudi ona ne pozabi, da se bova zopet videla!" To sem mu pritrdila, in zdaj ti to poročam. "Ali niš se ne boj, saj on vže ne pride in imela bodeš mir," reče Marija.

"Dobro, — Marija, dobro ti si pridna; lepe si poročila. Idi zdaj spat, idi!" reče na to Viktorica in jej pogladi okrogla ramena. Marija jej uravna vzglavje, šeli lahko noč in leže.

Zjutraj, ko se je Marija probudila, bila je Viktoričina postelja vže prazna. Mislija je Marija, da je morebiti šla v izbo k navadnemu svojemu delu, ali ni je bilo v izbi, pa tudi na dvoru ne. "Kam je neki šla?" povpraševali so drug drugega preiskavši vsa kota. Hlapci so poslali k ženinu. Ker je nikoder ni bilo, in ko je prišel iz sosedne vasi ženin in tudi o njej ni vedel, prišla je še le kovačica z besedo na dan, rekoč: "Jaz mislim, da je utekla za vojakom!"

"To ni res!" kričal je ženin.

"Vi se motite!" menila sta roditelja; "vaz ga ni mogla trpeti; kako bi bilo je moglo!"

"No, to je tako in nič drugače," trdila je kovačica in pravila nekaj o tem, kar je bila povedala sama. Tudi Marija je začela praviti, kar je sestra sinovi razodela in naposled, ko se je vse odkrilo, jasno je bilo vsem, da je bila Viktorica za vojakom, ker se ni mogla iznebiti tajne vragove moči, ki jo je prevzela.

"Nikar je ne dolžimo, ona ni kriva; da bi se mi bila le popreje razodela, ko je bilo še mogoče pomagati. Ali zdaj je prepozno, on jo je očaral, in dokler bo hotel, mora za njim hoditi. In ako bi vi za njo šli in jo na dom privedli, zopet mora za njim," tako je govorila kovačica.

"Jaz pojdem z njo, naj bo vže, kakor bode. Morebiti si dá dopovedati, bila je vedno tako dobra deklica," menil je oče.

"Jaz pojdem z vami, oče!" oglašil se je Tone, ki je vse poslušal, kakor bi se mu bilo sanjalo.

"Ti ostaneš doma," velel je krepko kmet: "Ko je človek jezen, ne premišli, kaj dela, lahko prideš v luknjo ali v bele stuknje. Kaj bi to koristilo; dosti si skušal s nami v poslednjem času, ne delaj si večjih bolečin. Ona ti žena ne more več biti, izbi si jo iz glave. Ako hočeš čakati, k letu ti dam Marijo, ona je kakor dobra ura. Rad bi te imel za sina, ali sili ti ne bodem; delaj, kakor ti razum velja." Vsi so plakali, oče pa jih je tolažil:

"Ne plakajte, vse je zastoj; ako je ne dovedem domov, moramo jo priporočiti Bogu."

Oče si je vzel nekoliko ranjčev za popotnico, odkazal domačim opravila in šel na pot. Po poti je povpraševal povsodi, ali niste videli take in take osebe, popisoval je hčer od nog do glave, ali nihče take ni videl. V Josefoyem gradu so mu povedali, da so šlo lovci v Građec, v Građec pa so mu rekli, da je prišel črni vojak k drugemu oddelku in da je hotel od vojašine slovo vzeti. Kam je prišel, tega mu ni mogel povedati lovec, ki je popreje prebival v Mikčevji hiši, s katerim je oče govoril. To pa je trdil, da Viktorico nihče ni videl. Svetovali so mnogi, naj gre na urad, to bode najbolje, ali kmet ni hotel na uradu imeti oprava.

"Z uradom nečem nič sačenja," reče, "nočem, da bi mi je domov prignali kakor vlačugo in s pratom za njo kazali. Te sramote jej ne storim. Naj še bode, kjer koli, povsodi je v božjih rokah, brez božje volje jej ne izpade las iz glave. Ako se vrne, naj se vrne, ako ne, bode Bogu izročena. Razvpi ti nečem po svetu."

Pri tem je ostal. Lovec je poročil Viktorici, ako jo vidi, ali od nje kaj slisi, da je je oče iskal, in ako hče domov, naj ji prekrbi za dobro besedo in plačilo človeka, ki jo domov popelje. Lovec je rekel, da vse stori, ker je imel pri njem dobre čase, in kmet se je vrnil domov, utolažen v svojem sreču, da je storil, kar je bilo mogoče.

(Dalje prihodnjik.)

POTREBUJEMO SO DEVALJEV za delati drva. Plača po \$2.00 od sejnja (klafre). Za poštne obrnke se na John Marcelon, Box 42, Marenisco, Mich., ali pa na: Charcoal Iron Company of America, MARENISCO, MICH.

(Adv.)

Recimo, da bi imel vsak človek eno kravo—

bi li narod užival zdravo varno mleko?

Slikajte si vsako družino živečo v napredujočih mestih držočo svojo kravo, za njih domačo potrebo mleka!

Tako mleko bi ne moglo biti varno — kot je varno Borden's mleko. Tudi ako bi bila ta prilika, posamezne družine ne bi mogle vzdržati primerne enakosti, kot jih daje Borden Kompanija pripravljanim Evaporiranega mleka za vas.

Mleko rabljeno za izdelovanje Borden's evaporiranega mleka je vzeto vselej od preskušanih čred, ki se pasejo na najboljših pašnikih v deželi. Pažnja krav samih,

pri vsakem koraku, pripravljena in pakiranja do končne preskušnje v laboratoriju, predno se odpošlje vašemu gročaristu, najstrožja pažnja, pozornost in natančna preiskava se vselej izvrši, kar jamči popolno čistost in kakovost za katero zahteva Borden. Bordenovo evaporirano mleko je čisto mleko iz dežele z vso smetano puščeno v njem — okusno za oboje v kavi in pri kuhi.

Vaš gročarist mora večkrat plačati več za Bordenovo evaporirano mleko, a vzlic temu vam ga proda za enako ceno, kot druga taka mleka. On stori to v zadovoljstvo svojim odjemalcem, ker ve, da je najboljšje in najčistejše evaporirano mleko in da vam stem dà popolno zadovoljstvo.

Pritisnite si to konvo v vaš spomin. Vi imate pravico do te Bordenove vrste. Bodite gotovi, da dobite to mleko.

THE BORDEN COMPANY,
Borden Building, New York

Chicago urad jai: 510 No. Dearborn St.
TELEFON DEARBORN 3105.

Borden's Evaporated Milk